

Datum : 11 februari 2014 DM nr.790402
Aan : Dhr. W. van der Zaag (fractie AWP)
Van : College van dijkgraaf en hoogheemraden
Betreft : Beantwoording van uw schriftelijke vragen ingevolge artikel 40 RvO betreffende Voortgangsrapportage visitatiecommissie Waterketen d.d. 23 januari 2014
CC : Overige leden algemeen bestuur

Inleiding

Op 28 januari 2014, zijn door de heer Van der Zaag (fractie AWP) bij het college van dijkgraaf en hoogheemraden schriftelijke vragen ingediend als bedoeld in artikel 40 van het Reglement van orde. De vragen hebben betrekking op de voortgangsrapportage over de Visitatiecommissie Waterketen.

(Voor de leesbaarheid van de beantwoording zijn de gemaakte opmerkingen en de gestelde vragen cursief herhaald.)

Op zaterdag 25 januari 2014 heb ik kennis genomen van de bevindingen en conclusies in de voortgangsrapportage van de Visitatiecommissie Waterketen. Deze, door de minister ingestelde Visitatiecommissie Waterketen, onder leiding van Karla Peijs, heeft in de afgelopen periode bekeken hoe het in Nederland is gesteld met de samenwerking (waterschappen en gemeenten) op het gebied van de samenwerking in de afvalwaterketen. In de tweede beoordeling, die is aangeboden aan minister Schultz, is weergegeven hoe die verloopt en of er concrete besparingen zijn gerealiseerd. Voor deze beoordeling had de commissie zich de vraag gesteld: leiden de afgesproken doelen uit het Bestuursakkoord Water (BAW) voor kosten, kwetsbaarheid en kwaliteit (3K's) tot een structurele besparing van 380 miljoen euro per jaar in de afvalwaterketen? De visitatiecommissie heeft inzichtelijk gemaakt, hoe ver de ongeveer 50+ regionale samenwerkingsverbanden van gemeenten en waterschappen al op weg zijn met hun ambities voor de waterketen, hun plannen en de uitvoer van die plannen. In het algemeen vallen de uitkomsten niet tegen, maar ze vallen ook zeker niet mee. Er is goed nieuws, maar helaas ook slecht nieuws. Het goede nieuws is dat er 17 regio's zijn die tot de 'koplopers' gerekend worden. Het slechte nieuws is dat er 10 regio's zijn, die nog niet 'echt' zijn begonnen. Dit zijn de zgn. 'achterblijvers', waartoe helaas ook de regio HDSR-gemeenten (Winnet) behoort. De achterblijvers zijn regio's, die volgens de commissie, weinig ambities laten zien en niet voldoende randvoorwaarden hebben gecreëerd voor implementatie of regio's die de commissie onvoldoende informatie hebben verstrekt. In het geschetste beeld van de regio's staat HDSR er in de kleur 'rood' op. Eerlijk gezegd had ik dit niet verwacht.

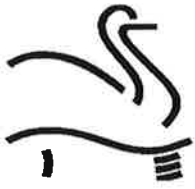
Vraag 1

Bent u als college verrast door het feit dat HDSR als 'achterblijver' is gewaardeerd?

Antwoord:

Nee, wij vinden het wel jammer, maar zijn niet verrast.

In het voorlopige beeld dat de visitatiecommissie in oktober 2013 heeft uitgebracht is onze regio ook al als achterblijver beoordeeld. De verrassing was toen het beoordelingskader van de commissie. Als een regio geen bestuurlijk vastgelegde ambitie heeft voor een kostenbesparing van tenminste 10% dan is de regio per definitie achterblijver. Ook al zijn er plannen gemaakt en zijn er projecten in uitvoer (zoals bij Winnet). De crux zit hem in een bestuurlijk vastgelegde ambitie voor kostenbesparing van tenminste 10% en die heeft Winnet (nog) niet. Het is een bewuste keuze geweest van onze regio om eerst grondig uit te zoeken waar we nu staan, wat onze visie is en welke mogelijkheden er zijn om kosten te besparen, kwaliteit te verhogen en kwetsbaarheid te verminderen. De filosofie is hierbij om 'van onder af' en beginnend bij de inhoud invulling te geven aan de ambities (en niet van boven af een ambitie neer te leggen).

Beantwoording schriftelijke vragen

ex art. 40 Reglement van Orde

Momenteel wordt er hard gewerkt door een financiële werkgroep om een goed onderbouwde ambitie voor de kostenontwikkeling neer te leggen, die medio 2014 bestuurlijk zal worden vastgesteld.

Tevens wordt er in het Regionaal Afvalwaterketenbeleid (RAB) gewerkt aan een gefundeerde ambitie voor wat betreft kwaliteit en kwetsbaarheid (i.r.t. de bovengenoemde ambitie voor kostenontwikkeling). Dit plan incl. prestatie-indicatoren en actieprogramma zal medio 2014 (wrs. september) bestuurlijk vastgesteld worden (zie <http://www.winnet.nl/content/downloads/algemeen/> voor de definitieve versie van de kadernota RAB).

Vraag 2

Zo ja, kunt u dit verklaren.

Antwoord:

zie vraag 1

Vraag 3

Is de stand van zaken NU nog dezelfde als waar de commissie over rapporteert?

Antwoord:

Ja, dit oordeel is gebaseerd op actuele gegevens.

Vraag 4

Kunt u aangeven, nu de commissie gerapporteerd heeft, waarop zij gemonitoord heeft?

Antwoord:

De commissie heeft ervoor gekozen om de beoordeling stapsgewijs uit te voeren. De commissie onderscheidt drie stappen:

1. In stap A wordt het financiële ambitieniveau getoetst. Is dat onvoldoende, dan kijken ze niet verder (tenzij wet van de remmende voorsprong).
2. In stap B worden inhoudelijke randvoorwaarden getoetst. Is daaraan niet voldaan, dan kijken ze niet verder.
3. In stap (stap C) wordt nagegaan hoe ver men is met plannen en uitvoeren.

Ligt het financiële ambitieniveau onder 10% dan is het voorlopige oordeel achterblijver, tenzij kan worden aangegeven dat sprake is van benadeling door de wet van de remmende voorsprong.

Ligt het ambitieniveau boven 10%, dan gaat de regio door voor eindoordeel koploper of peloton.

De commissie geeft zelf aan:

"Op basis van onze tweede beoordeling rekenen wij uw regio tot de groep achterblijvers. Onze argumentatie hiervoor is de volgende:

De commissie is onder de indruk van de gepresenteerde plannen van Winnet, zoals het gezamenlijk monitoren van riolering, het opstellen van incidentenplannen en het optimaliseren van het (gescheiden) rioelstelsel, en omarmt de strategie om niet alleen kosten, maar ook kwetsbaarheid en kwaliteit centraal te stellen.

Echter, ondanks dat een voorlopige ambitie is gepresenteerd moet deze ambitie nog worden vastgesteld en moeten de thema's nog verder worden uitgewerkt. Dit zal pas begin 2014 plaatsvinden en zou, volgens het Bestuursakkoord Water, al eerder hebben moeten gebeuren. Gezien de gepresenteerde plannen vertrouwen wij er wel op dat de regio Winnet in 2014 een inhaalslag zal kunnen maken."

Vraag 5

Welke ambities heeft HDSR uitgedrukt in euro's?

Antwoord:

Winnet (het samenwerkingsverband van HDSR en 14 inliggende gemeenten) heeft nog geen bestuurlijk vastgelegde ambitie voor de kostenbesparing. Hier wordt momenteel hard aan gewerkt door een financiële werkgroep.

De ambitie voor kostenbesparing op de zuiveringen van HDSR is door het college vastgesteld (d.d. 19 december 2013) op een structurele jaarlijkse besparing van € 6,1 miljoen vanaf 2020, waarvan € 1,5 miljoen in de periode 2000 – 2010 gerealiseerd is en € 4,6 miljoen in de periode 2010 – 2020.

Vraag 6

Beantwoording schriftelijke vragen

ex art. 40 Reglement van Orde

Hoe ziet precies de bestuurlijke verankering van de regionale ambities voor a) kostenvermindering, b) kwetsbaarheidsvermindering, c) kwaliteitsverbetering er uit?

Antwoord:

Winnet heeft nog geen bestuurlijk vastgelegde ambitie voor de bovengenoemde 3 K's (zie antw. 1 en 5). Inzet is om boven de vereiste 10% besparing uit te komen. De verwachting is dat die besparing haalbaar is.

Vraag 7

Hoe ziet de doorvertaling van deze ambities in concrete plannen / maatregelen er uit?

Antwoord:

Feitelijk is er geen nog doorvertaling van ambities mogelijk (de ambities zijn nog niet vastgesteld), maar er zijn al wel veel plannen en projecten in het samenwerkingsverband uitgevoerd. We noemen hier de oprichting van het programmabureau Winnet, waaraan invulling wordt gegeven door een programmamanager een data-analist en secretariële ondersteuning (zie samenwerkingsovereenkomst d.d. 19 december 2012), gezamenlijke monitoring van overstorten en neerslag, het opstellen van incidentenplannen riolering, het gezamenlijk monitoren van grondwater, gezamenlijke telemetrie van rioolgemalen en gezamenlijke data-analyse.

Vraag 8

In welke mate zijn de vastgestelde plannen uitgevoerd?

Antwoord:

Van de bovengenoemde diensten en projecten zijn de onderliggende plannen uitgevoerd.

En tenslotte

Vraag 9

Welke belemmeringen ziet u, graag zo precies mogelijk geformuleerd, om van 'achterblijver' 'koploper' te worden?

Antwoord:

Het vaststellen van de ambities op het vlak van kosten, kwaliteit en kwetsbaarheid, is een belangrijke stap op weg naar 'koploper'. Deze ambities moeten medio 2014 in alle besturen van de deelnemende gemeenten en het waterschap worden vastgesteld. Er is een financiële werkgroep die binnen afzienbare tijd met een voorstel komt voor de financiële ambitie, waarna bestuurlijke vaststelling kan plaatsvinden. Inzet is om boven de vereiste 10% besparing uit te komen. De verwachting is dat die besparing haalbaar is. Tevens is er een kadernota RAB waarmee het college op 6 augustus 2013 heeft gestemd en waarvan de commissie BMZ op 3 september 2013 kennis heeft genomen (zie <http://www.winnet.nl/content/downloads/algemeen/> voor de definitieve versie). Op grond hiervan vindt momenteel verdere uitwerking plaats van de ambities op het vlak van kwaliteit en kwetsbaarheid (i.r.t. de ambitie voor kosten). Voor de zomer van 2014 moet dit document gereed zijn, waarna bestuurlijke vaststelling in september zal plaatsvinden.

Het vaststellen van de genoemde ambities is cruciaal en hier gaat momenteel alle aandacht naar uit.

Op dinsdagmiddag 25 februari a.s. komt de commissie langs om Winnet te visiteren. Op donderdagmiddag 27 februari a.s. staat er een bestuurlijk overleg gepland met alle bestuurders van Winnet.

De visitatiecommissie geeft zelf aan:

"Gezien de gepresenteerde plannen vertrouwen wij er wel op dat de regio Winnet in 2014 een inhaalslag zal kunnen maken."

